

XIII.

Meester Jacob had dien nacht geen oog geloken. Nauwelijks scheidde de dag door de kleine, in lood gevatte ruitjes zijner slaapkamer, of hij verliet zijne slaapstede en ging zijne zoons wekken. Na vluchtig ontbeten te hebben, want geen hunner had waarlijk honger, trokken zij hunne wapenrustingen aan en begaven zich op weg.

— We moeten de eersten bij de poort zijn, fluisterde de droogscheerder, om te zien of alles in orde is. Zijt ge wel zeker, jongens, dat de beide schakels der kettingen bij den eersten schok zullen breken?

— Heel zeker, vader. Iedere schakel is langs beide zijden tot op minder dan een halven duim dikte doorgevijld. Bij den minsten stoot langs binnen moet de ophaalbrug van zelf nederploffen.

— Onze toekomst hangt er van af, jongens. Valt de brug op het geschikte oogenblik, dan wacht ons de heerlijkheid van Heibeke; valt ze niet, en dit zou uwe schuld zijn, dan....

— Zij zal vallen, vader. De twee schakels moeten onvermijdelijk aan stukken springen, zoodra zij op de schijf van de katrollen komen.

— Spoeden wij ons! Ik wil met eigen oogen uw werk zien! Nu kunnen wij dit gemakkelijk doen; straks zou het misschien argwaan verwekken.

Toen zij op het marktplein kwamen, bevonden zich daar reeds de zwaardmannen met Lieven aan hun hoofd, benevens enkele afdeelingen piekeniers en boogschutters. Eenige gezwornen wandelden er pratend heen en weder. Zoodra zij den droogscheerder en zijne zoons in 't oog kregen, riep een hunner:

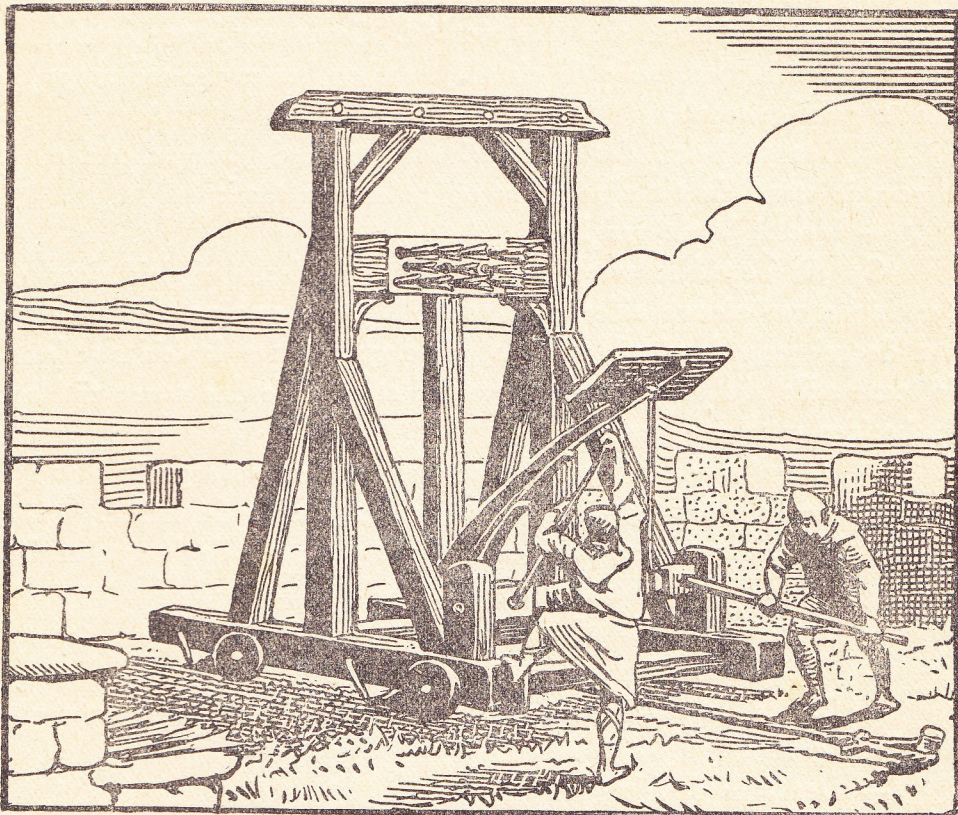
— Hei, meester Jacob, ge zijt er vroeg bij! Uwe afdeeling moet die van Lambrecht den Zwarte eerst binnen een uur aflossen! Ik heb bevel gekregen met de mijne insgelijks naar de Westerpoort te trekken, want, naar het schijnt, zal daar de strijd het hevigst zijn. Het is gewis daarom dat gij er nu reeds heen gaat?

— Liever een uur te vroeg, dan een oogenblik te laat! Vooral vandaag! riep de aangesprokene terug.

— Goed gesproken, meester Jacob! In uwe plaats zou ik van de

gelegenheid gebruik maken om na te zien of op de muren alles nog in orde is.

— Dat is mijn voornemen, antwoordde de droogscheerder haastig. Ik wilde mij overtuigen of er genoegzaam steenen en balken bijgebracht zijn; of de blijden* en de springalen** in orde zijn, en of elke bank-armborst*** van het noodige aantal karreelen voorzien is.

Eene karreelen-blijde.

— Heel wel, meester Jacob, men kan nooit te voorzichtig wezen, vooral wanneer het gebleken is, dat er verraders in ons midden zijn.

* *Blijde*. — Op een liggend stel van zware balken zijn twee andere, tegenover elkander steil in de hoogte gericht, die elk ter wederzijde door schuin angeslagen stijlen worden gesteund. Aan het boveneinde der beide staande balken is, door middel van een spil, een andere balk verbonden, wiens kortste en dikste gedeelte nog sterk wordt verzwaaard door een daaraan bevestigden bak met steenen. Hierdoor rijst het dunner gedeelte, waaraan een slinger is verbonden, geheel in de hoogte, zoodat het met een koord, om een windas geslagen, moet worden neergetrokken en alsdan aan een paal of blok met een klink moet worden vastgezet, waarna er in den slinger een zware steen wordt gelegd. Trekt nu de geschutmeester de klink weg, dan springt het topeinde, en daarmede de slinger, met een krachtigen zwaai omhoog, en werpt den steen met geweld voor zich uit.

** *Springaal of springel*. — Een schiettuig bestaande uit een platten liggenden balk, met over heel de lengte eene gebeitelde gleuf, waarin een korte, zware, vierkante pijl gelegd wordt. Aan het achtereinde van dien balk bevindt zich een andere rechtstaande balk, die bij middel van touwen zoover mogelijk achterover gebogen wordt. Door het wegtrekken eener klink, springt die balk terug tegen den pijl, die daardoor bliksemsnel naar zijn doel schiet, en er vervaarlijk treft.

*** *Bank-armborst of arbaleet*. Een reusachtige boog, wier pees, uit samengevlochten darmen bestaande, met een windas wordt aangetrokken. Hoe grooter de kromming van den boog, hoe heviger het geweld van de reuzenpijlen, die daarmede worden afgeschoten. Deze pijlen heeten karreelen.

De droogscheerder verbleekte bij die woorden en greep zich wankelend vast aan den arm van een zijner zoons.

— Wat... wat zegt ge daar? stotterde hij.

— In 's hemels naam, vader, houd u goed, of wij zijn verloren, fluisterde zijn andere zoon hem toe.

— De kettingen der valbrug zijn hersteld!

Als een donderslag klonk die mededeeling de drie ellendelingen in de ooren. Hun schelmstuk was dus ontdekt. Gewis zou hunne ontsteltenis hen verraden hebben, ware de afstand tusschen hen en den andere spreker minder groot geweest.

— Des te beter, des te beter! antwoordde de droogscheerder met haperende stem. En tot zijne zoons op gedempten toon:

— Voort! Voort van hier!

Op dit oogenblik werd de algemeene aandacht afgeleid door het verschijnen van nieuwe afdeelingen voetvolk. Jacob en zijne zoons maakten van de gelegenheid gebruik om zoo snel mogelijk het marktplein te verlaten. In eene stille zijstraat gekomen bleven zij staan. Alle drie waren zij bleek en beefden op hunne beenen.

— Vader, sprak de oudste, wat gaan we nu aanvangen?

— Ge hebt ons in vuile lakens gestoken, morde de andere.

— We zijn verraden, maar door wien? verklaarde de droogscheerder. Hebt gij er aan niemand van gesproken?

— Geen woord! En gij zelf?

— Aan niemand!

— Dan is het kwaad maar half geplogen en dreigt ons geen rechtstreeksch gevaar.

— Denkt ge dat, jongen?

— Welzeker, vader. Zoo men ons verdacht, hadde men ons terstond in hechtenis genomen...

— En opgeknoopt, voegde de andere er bij. Wat gaan we nu aanvangen?

De droogscheerder liet het hoofd op de borst zakken, en dacht eene geruime poos ernstig na. Eindelijk had hij een besluit genomen.

— Jongens, sprak hij, ik denk dat iemand toevallig ontdekt heeft, dat die schakels doorgevijsd zijn. Dat is zeer spijtig, want het maakt eene leelijke streep door onze rekening. Bij de poort kunnen wij niets meer verrichten, daar ge van meester Steven Pronk gehoord hebt, dat hij met zijne afdeeling de onze komt versterken. We zullen dus best doen niet naar de poort te gaan.

— Maar onze afwezigheid zal opgemerkt worden!

— Gewis, maar wij zullen ons den tusschentijd ten nutte maken.

Het is natuurlijk onze plicht den graaf van het feit te gaan verwittigen en ons bij de verdedigers van het kasteel aan te sluiten. Achter die dikke, zestig voet hooge muren zijn wij meer in veiligheid dan in de straten van Meersenberg, waar er stellig man tegen man zal gestreden worden. Doen wij met de poorters mede, dan mogen wij een kruis maken over de heerlijkheid van Heibeke. en dan worden wij bovendien weer lijfeigenen lijk de andere poorters. Maar behalve de toegezegde heerlijkheid moeten wij ook onze geldkist redden. Wij moeten haar zoo goed verbergen, dat niemand haar zou kunnen vinden, al brak men ons huis tot op den grond af.

— Dan stel ik voor, vader, haar neer te laten in den ouden waterput in den hof en haar met eenige steenen te bedekken. Zilver en goud roesten niet in water.

— Uw voorstel is voortreffelijk, jongen!... Nu naar huis! Om bij de menschen, die we zullen ontmoeten, geen argwaan te verwekken, zal ik erg hinken, alsof ik mijn voet verstuikt hadde, en gij zult mij langs weerszijden ondersteunen... Zoo, goed! Neen, niet langs het marktplein! Dáár langs die zijstraat...

Het toeval was de drie schurken gunstig. Een paar straten verder ontmoetten zij den luitenant van hunne afdeeling. De oude deugniet zette een pijnlijk gelaat en kreunde luid bij iederen stap.

— Wat is er gebeurd, meester Jacob, vroeg de luitenant deelnemend.

— Een misstap gedaan! bromde de aangesprokene. Mijn voet is verstuikt! Ik kan er onmogelijk op staan! Vervloekte keffer, die mij tusschen de beenen liep!... Als ik nu den barbier maar te huis vind om mijn voet te vermaken!... En zulks op dezen dag!... Ik had al aan mijn jongens gezegd, dat ik het plezier wilde hebben onze vijanden den eersten karreel toe te zenden... Ai!... Die vervloekte hond! Dat de gloeiende satan hem hale!...

— Ja, dat is een spijtig geval, meende de luitenant, en ik begrijp uwe teleurstelling.

— Wat zullen de anderen van mij zeggen? Ik word woedend als ik er aan denk, dat men mij van lafheid zou kunnen beschuldigen!...

— Dat zal niet gebeuren, meester Jacob. Ik zal zeggen wat ik gezien heb!..

— Ja, doe dat, beste vriend! Zeg hun dat ik mijn voet ga laten verzorgen en dat ik daarna terug kom, al moest ik op krukken springen! Neem gij ondertusschen het bevel over de afdeeling. Gij zijt een wakkere kerel, een echt soldaat, voor wien de dienst geene geheimen meer heeft. Gij zult toonen dat onze afdeeling bij geene andere moet achterstaan!...

— Begrepen, meester Jacob, antwoordde de luitenant, gevleid over de lofuitingen, welke zijn overste hem zoo kwistig toezwaaide. Ga gerust! Ik spoed mij naar de poort!

Jacob keek den wegsnellenden man na en grinnikte:

— Die kwam te goeder uur! Langs dien kant dreigt ons geen gevaar meer. Nu naar huis om daar alles in orde te brengen, en dan naar het kasteel!

Toen de drie schelmen een uur later gereed stonden om hunne woning te verlaten, werd hunne aandacht gewekt door een verward rumoer in de straat. Zij plaatsten zich bij het venster en zagen eenige ruiters voorbijtrekken, gevolgd door eene menigte mannen, vrouwen en kinderen.

— De voorste is heer Servaas Melissen, de heraut van den graaf, prevelde de oudste zoon van den droogscheerder. De andere, naast hem, is de banierdrager, heer Jan van Rietvelde...

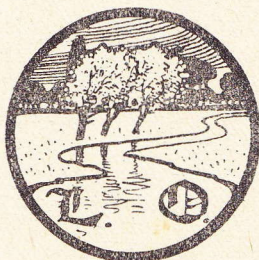
— Juist, antwoordde de oude. Heer Servaas komt van het kasteel en begeeft zich naar het marktplein om daar de noodige afkondiging te doen. Dat treft weer goed. Al het volk is hem gevolgd. Als wij nu gaan langswaar hij gekomen is, zijn we zeker geene levende ziel op onzen weg te ontmoeten. Vooruit, jongens, zonder dralen naar het kasteel!

GEMEENTE!

EEN VERHAAL UIT DE XIIe EEUW.

DOOR

C. DE KINDER.

LODEWIJK OPDEBEEK

Uitgever.

— ANTWERPEN —

1914.